

## **DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE YAVAŞLAMA YILINDA KARLILIK VE İSTİHDAMDA OLUMLU GÖSTERGELER**

2012, dünya ekonomisi ve ticareti ile Türkiye ekonomisinde büyümelerin önemli ölçüde yavaşladığı bir yıl olarak geride kalmıştır. 2012 yılında dünya ekonomisi yüzde 2,4, dünya mal ticareti sadece yüzde 0,2 büyüyebilmiştir. Türkiye'de ise ekonomide yeniden dengelenmeyi hedefleyen politikalar ile birlikte büyüme yüzde 2,2 olarak gerçekleşmiştir.

Dünya ekonomisi ve ticareti ile Türkiye ekonomisindeki bu yavaşlama küresel pazarlara yönelik üretim kapasitesine ve rekabet gücüne sahip olan ve Türkiye'nin en önemli sanayi merkezlerinden biri olan Bursa'daki 250 büyük firmanın 2012 yılı performanslarını da sınırlandırmıştır.

1997 yılından bu yana sürdürdüğümüz Bursa'nın 250 Büyük Firması Araştırması 2012 yılında da her zaman olduğu gibi hem Bursa ekonomisinin ve Bursalı firmaların performansını ortaya koymakta hem de Türkiye ekonomisi için önemli bilgiler ve bulgular sunmaktadır.

250 büyük Firmanın 2011 yılında 51,49 milyar TL olan satışları 2012 yılında 54,21 milyar TL'ye yükselmiştir. Enflasyon ile arındırıldığında satışlar reel olarak yüzde 0,8 gerilemiştir. İhracat pazarları ve iç piyasadaki keskin yavaşlamalar satışları olumsuz etkilemiştir. Buna karşın vergi öncesi karlar 2,34 milyar TL'den 2,74 milyar TL'ye yükselmiş, reel olarak yüzde 10,4 artmıştır. Kar eden firma sayısı da 2011 yılında 203 iken 2012 yılında 222'ye yükselmiştir. Karlılık oranı ise yüzde 4,56'dan yüzde 5,06'ya yükselmiştir. Firmalarımız etkinlik, verimlilik ve risk yönetimleri ile satışlarının reel olarak gerilediği bir yılda karlılıklarını artırma başarısı gösterebilmiştir.

Bursa ekonomisi ve firmaları için çok önemli bir gösterge olan ihracat ise 2011 yılında 10,69 milyar dolar iken 2012 yılında 10,27 milyar dolara inmiştir. Özellikle ana pazarımız olan Avrupa Birliği'nde yaşanan resesyon otomotiv, tekstil, hazır giyim, makine gibi ana ihracatçı sektörlerimizin ihracat performansını sınırlandırmıştır. İlk 250 büyük firmanın ihracatlarının toplam satışlar içindeki payı da yüzde 34,0'e gerilemiştir.

250 büyük firmanın yarattığı katma değer ise 2012 yılında ilk kez 7 milyar TL'yi aşmıştır. Bir önceki yıla göre reel olarak yüzde 3,9 artmıştır. Yaratılan katma değer satışlara oranı ise 2012 yılında yüzde 13,6 olmuş ve son beş yıldır hemen aynı kalmıştır. Bu da firmalarımızın katma değer yapısının aynı kaldığını ve katma değer yaratma gücünün artmadığını göstermektedir.

Ayrıca 250 büyük firmanın ekonomideki önemli yavaşlamaya rağmen istihdam artışını sürdürmesi başarı ve geleceğe güven olarak görülmelidir.

Genel olarak değerlendirdiğimizde 2012 yılında dünya ve Türkiye ekonomisinde yavaşlama firmalarımızın satış, ihracat, katma değer ve aktif büyümelerini önemli ölçüde sınırlandırmış, buna karşın firmalarımız karlılıklarını ve istihdamlarını artırmayı başarmışlardır.

Sonuçlar kısa-orta vadede ise firmalarımızın ve sektörlerimizin yüksek katma değer ve yüksek teknolojiye odaklanma, ihracatta ise rekabet gücü ile ürün ve pazar çeşitliliğini artırma ihtiyacımızı ortaya koymaktadır.

Bu vesile ile Bursa ekonomisi için önemli bir veri seti olan 250 Büyük Firma Araştırması'na emeği geçen herkese teşekkür ederken, sonuçların yönetimimizin önceliklerini de şekillendireceğini paylaşıyor ve çalışmanın ilgili tüm taraflar için faydalı olmasını diliyorum.

Bursa, Ağustos 2013

İbrahim BURKAY  
BURSA TİCARET VE SANAYİ ODASI  
YÖNETİM KURULU BAŞKANI